

Nuorttanaste

Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 2.

12. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvua jakko-
dagast, bladde dinggjuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

30. Januar 1910.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Fangga, don matak fria bæssat.

Hirbmos læ oaidnet, moft suddo rangašta su šlavai des. Okta jukke ouddamærka diti adda ječas fillijuvvut dam betolaš glasast, dassačigo son læ šlava jugišvuoda vuolde, ige nagad ječas luovos dast gaikkot. Nuft maidai manna daina, gutte gudad bakkom vuostai suddoda. Muttomak fast læk giddanam ruttahanesuoda vuoinast. Si ellek dušše ruda čoaggen diti. Obba sin sielo gai badus læ rutta, æmbo rutta. Si oai veldek, atte si galggek ruda stivret, mutto rutta stivre sin. Sin čoakkaičoggujuvvum summak æi adde sigjidi mašo. Alelassi doalvo ruttahanesuotta su oaf fares æmbo ja æmbo galletmøet tom gaččami lasetet daid oktičoggujuvvum summaid. Ja okta daggar šlavain fuobma, atte dat ællem læ olbmui gælbotes ællem ja dasto gæččala frian ječas dakkat — de gavdna son, atte su rudak læk su fanggan valddam.

Muttom olmai, gutte balvvali ovta spanskalaš bankost, suoladi okti čoavddaga dam stuora nana ruovdde ruttaskappoi. Son jurdaši valddet stuora ruttasumma. Mutto go son dokko sisa bæσαι, de læi son vajaldattam rabas dam stuora lossa uvsas, mi ječas famost gidda šlivggasa; dam uvsast læi daggar lokka, mi manai lokki ješ aldest, ja dat lokkadi su dam skapo sisa, gost son i goassege šat olgusbæssam hægast. Dal fertti dat fangga rieppo čokkat stuo-

ra dorvotesvuodain ja vuorddet ja gulddalet boattago oktage rappat skapo. Bæivek manne, ige boattam oktage, dorvotesvuotta lassani. Hirbmadet goikkagodi son. Dal addaši son buok dam golle, mi su birra læi ovta njalmedieva čace oudast. Mi læi dal mailme riggodak friavuoda ektoi. Dak assas sæinek, mai siskabælde son čokkai, æi luottám su čuorvovmjiena gullut olgobællai. I læm su čuorvvomest avkke. Son čormaiguim cabmi, son biškoi, olles dæddoines suopoi son ječas uvsas vuostai, mutto i vaketam mikkege. Son lifči likom, atte son fanggavissoi læi bæssat gillat rangaštusa su baha dagos oudast, jos son fal dam ællenaga havdadæmest lifči bæssam. Su ane stubme šaddai sudnji duššadubmen. Ruttaskapost oapai son dovddat, atte golle ja davver læi avketæbme, go i læk olbmust mikkege æra.

Ædnagak læk vuoinalažat sæmma dilest go dat olmai. Mutto læ okta, gutte friavuoda die deta fangaidi, ja gutte gievras giedain boatko baddid. Su nama læ Jesus Kristus.

Jos læk don fangga, de čuorvo sudnji. Ik nagad don ješ rappat giddagasa ruovddeuvsas.

Dam, gutte boatta mu lusa, im suppe mon olgus.

Dallego dat bæggalimas engelas sardnedægje Torrey læi oai vveolmajen Moody bibalskuvla bagjel Chicagost, muittala son čuovvovažat:

Muttom ačče čali mudnji, atte sust læi okta bardne, gutte eli stuora vuoi-

ηalaš sævdnjadasast. Son jaki, atte son læi dakkam daggar stuora suddo, mi i goassege mate addujuvvut andagassi, ja son læi sagga atestusast damditi. Son læi davja viggam hæga eritvalddet aldest. Mon vastedim, atte vaiko must læi sagga njuorasvuotta dam nuora olbmai, de læi daddeke min bibalskuvlast æra fabmo, namallassi atte oapatet olbmaid ja nissonid sardnedet evangeliuna.

Ačče čali fastain mudnji ja rok kadalai mu vuostaivalddet su barne. Mon ferttijim dakkat dam. Go bardne bođi sisa mn ladnji, celki son dallanaga mudnji:

»Mon læm bostatuvvum bærgalagast.«

»Dat læ vejolaš,« vastedim mon, »mutto Jesus satta olgusagjæt su.«

»Don ik ibmerd mu,« celki son, »mon oai veldam, atte mon læm bostatuvvum bærgalagast nuftgo Judas Iskariot læi.«

»Dat læ dat søemma,« vastedim mon, »dastgo Jesus matta duššendak kat bærgalaga dagoid. Ja son cælkka maidai dudnji: »Dam, gutte boatta mu lusa, im suppe mon olgus. Jos don addak ječad sudnji dal, de čoavdda son du luovos sielovašalaža famost.«

Monno sarnodæbme manai dam lakai. Alelassi čuožoti son, atte su dille læi ollaset hæggjo, ja alo ouddandollim mon Jesus Kristusa bæstem famo ja su lađes loppadusa: »Dam, gutte boatta mu lusa, im aigo mon suppet olgus.«

Mon dolvvom su su ladnji. Bæivek ja vakok manne, ja moai sarnodæime ollo dam birra, mast mon alo ouddandollim dai Jesusa sanid: »Dam, gutte boatta mu lusa, im suppe mon olgus.«

De bođi muttom bæivve, go mon dovddajim, atte dal fertti sottujuvvut, ja Jesus galgai oažžot vuoto su bagjel; mon divvom danditi ječčam su oudi ja jerrim: »Oskokgo don Ib mel sadnai?« — »Juo, mon oskom juokke sadnai.«

»Oskokgo don, atte Jesus læ sardnom duottavuoda, go son cælkka: »Dam, gutte boatta mu lusa, im suppe mon olgus.«

»Juo, mon jakam juokke sane bibalest.«

»Na de osko dalle Jesusi.«

»Mon læm dakkam dam suddo, mi i goassege mate andagassi addujuvvut.«

»Jesus i cælke: Dam, gutte i læk dakkam dam suddo, mi i mate andagassi addujuvvut, ja boatta mu lusa, im suppe mon olgus.«

»Mutto mon læm suddodam dieđoin, mañgelgo mon bottim duottavuoda dovddoi; mon legjim maistam dam almalaš addaldaga; mutto mon læm suddodam ja im sate odasmattu juvvut jorggalussi.«

»Jesus i cælke: Dam, gutte læ maistam dam almalaš addaldaga ja dasto suddoda; — son cælkka: »Dam, gutte boatta mu lusa, im suppe mon olgus.«

Mutto mu vaibmo læ garas de go gædge, læseti son.

Mon vastedam æmbo: »Jesus i cælke: Jos olbmu vaibmo læ liegkos ja mieđamanas, ja son boatta mu lusa, de im mon suppe su olgus.«

»Mon im dieđe, lægo must vis-ses savaldak boattet,« celki son vida-sæbbot. Mon vastedim: »Jesus i cælke: »Dam, gæst læ duodalaš savaldak boattet mu lusa ja boatta dasto, im suppe mon olgus.«

»Mutto im mon dieđe, moft mon galgam boattet rivtes lakai,« celki son, ja mon vastedim: »Jesus i cælke: »Dam, gutte boatta mu lusa rivtes lakai, im suppe mon olgus.«

Dal legje buok dam nuora olbma sardnomušaš nokkam. Son javotuvai. Mon gæcastim su ala ja celkim: »Dal berrik don boattet.«

Moai luottadaine eibbi ala. Mon goččom su cælkket čuovvovažat: »Rakis Jesus, mu vaibmo læ nuft garas de go gædge, must i læk duodalaš savaldak boattet, mutto don læk cælk-kam, atte dam, gutte boatta du lusa, ik suppe don olgus. Mon jakam dai sanidi, ja danditi bođam mon du

lusa, nuft garas, nuft galmas ja nuft gælbotaebme go mon læm. Ja don læk vuostaivalddam mu.«

Moai čokkaimme ovtta boddo aibas jaska, ja mon jærralim: »Lægo son valddam du vuostai?«

»Im mon dovda vissa,« vastedi son, »mutto mon jakam su sanidi, atte son i suppe dam olgus, gutte boatta mu lusa.«

»Mana dal du ladnjasad,« celkim mon, go moai čuožželæime bajas, »ja gite Ibmel su armo oudast du vuostai. Ja jos sielo vašalaš vigga du čepadussi fillet, de čuožo su vuostai oskodedin Jesusa sani ala: »Dat, gutte boatta mu lusa, su im nordast mon olgus.«

Moadde dimo mañgel bođi son sisa mu lusa suonjardægje gæčastagain, doppi mu čæbeti ja celki: »Son læ vuostaivalddam mu. Dal dieđam mon dam.«

Ædnag jagek læk dam rajest gollam, ja vaiko læ ollo vaddesvuodaid dæivvam, de bisso son čavgga odne Ibmel barne oskost, ja Ibmel læ sagga buristsivdnedam su bargo Hærra vidnegardest.«

„Waren sardne“

læ ovtta odđa avisa uamma, mi dam odđa jage rajest læ olgusboattegoattam Røroset. Dam avisa čalle læ Sabmelaš, ja su arvvalus læ, atte dat avisa galgga gullat Sabmelažaidi. Mutto dat čallujuvvu Darogilli ja dat læ min mielast imaš, atte Sabmelažaidi avisa galgga olgusaddujuvvut Darogilli. Daidda læt nuft, atte dak moadde Same Røros birrasin æi obba matege ædneseš giela.

»Waren Sardne« læ Ruota Samegiel dajatus, ja min Samegilli šadda dat: Sagak varest. Dat olgusboatta ovtta gærde vakkost ja maksa kr. 4 jagest. Prentet koastedek ječa Samek Røros birrasin dam blađe ja orro čajeteme nuft, atte si dam blađest aigguk ouddanbuktet buok, mi ain læžžä sist gaibedæmest ja moaittemest.

Redaktøra oidnu čallemen vuostas bittast vuostamuš nummarest naft:

»Mangas min olbmuin vissa celkkeš: Dat i guodde laje migjidi blađe olgusaddegoattet. Mi Samek assap nuft biđgolagaid, aibas vægjemættom læ migjidi olgusaddegoattet maidege blađid. Ja almaken læ nuft, atte i læk oktige min aige, gæidi okta

avisa æmbo darbašlaš go migjidi Samidi.

Mi danditi alggep jako siste, jako siste min ječameš ala. Mi jakkep maidai, atte min olmuščærdast ibmar-dus lassana dasa, mi læ min oktasaš avkken. Go olbmust jakko læ, de šadda oaidno čuovggad, noađe gæpas ja hettetusak smavvak. Ja min jakkomeš huksep mi dam agalaš, likkamættom duottavuoda ala: Vanhurskesvuotta galgga okti vuottet ædnain alde. Dat læ okti-ovtastattem-jurda, mi læ vuoddon dam barggoi, maid »Waren Sardne« aiggo gæččælet ouddandoallat.

Nuftgo buok æra olmuščærdain mailmest, de læ maidai mist Samin min darbašak maid mi ferttep giddadoallat ja oudedet. Daid aigop mi dam ucca blađaš čađa almotet ja čielggaset dai birra sardnot gaskanæmek

Dam blađe čađa mattep mi maidai eisevaldedi muittotet, alte si lakarakademi bokte muittost adnek erinoamašet Jottesami dilalašvuoda, nuft atte sigjidi dat vuoggadvuotta addujuvvu, mi boares aige rajest læ læmaš.

Nuft gukkas »Waren Sardne« redaktøra, su uamma læ Daniel Mortenson.

Okta odđa stuoradiggevalljim

šadda fast Nuortta Sameædnæmest. Maidai madden muttom gielldain šadda odđa stuoradiggevalljim.

Duppät 6 miljon kruvna oudast

buli odđabæive Aleksandriast Egyptenest.

Hæsta jami morraši.

Muittaluvvu, atte Ruotarikast læi okta hæsta, mi oskaldasat su isedes læi balvvalam 20 jage. Ised jami ja go su rumaš havddaduvvui, de gesi dat hæsta su havde lusa, ja go havde sisa luitte gisto, gæčasti hæsta gisto ala ja dallanaga gæčai dasa jamas.

Okta papafruvva

Haparandast Suomaædnæmest læ filim su røngas sorbmit papa Jünelius. Dat fruvva læ 3 gærde læmaš naittalam. Dal čokka son giddagasast.

Olmuslokkam

galgga dam jage læt min rikast. Dam arvvalek šaddat makset 331,000 kruvna.

Madavarjag aktieselskape

ruttahivvodak læ aleduvvum 2 miljon kruvnain.

Okta oktivurdnom-særve

Portugal gonagasa Manuel vuostai læ almostuvvam, telegraferijuvvu Lissabon gavpugest. 40 olbma læk aresterijuvvum.

Ođda værok

bigjujuvvujek maidai Ruotarikast. Kafeduollo, arbbedivadak- ja obmudakværo dobbe maidai lasetuvvu.

Duolvva buksačibbi alde.

Muttom nuora olmai ocai bargo ovta gavppeolbma lutte, mutto gavppeolmai i lokkam fuollat sust, dainago sust æi læm attestak (maidnoungirjek), maid lifči mattam čajetet.

Go son eritvuolggegođi, de fuobmai okta kontoristain, atte dam olbma buksačibbek legje rippanaga. Son jærrali: »Manne læk du buksačibbek rippanaga?»

Dat nuorra olmai dovdsti, atte son, ouddalgo son bargo vulgi aldsesis gulaskuddat, læi læmaš čibbi alde lbmel oudast ja rokkadallam, atte su oapestægje ja stivrijægje gietta dolvoši su.

Gavppeolmai i læm mikkege kristalažaid, mutto almaken, go son dam gulai, valdi son olbma balvvalægjen. Ja son gavnai, atte dat olmai læi okta buorre ja oskaldas balvvalægje.

Okta imašlaš naste

læ dam jage ittam aibmoi čuovggat. Daggara æp læk mi vel ouddal oaidnam. Dat goččujuvvu kometan ja læ oainos juokke 75 jage gæčest Gal di vissa oaidnebetet dam Sameædnamestge. Dast læ hirbmos gukkes sæibbe.

Farga beatta vela nubbe kometa oidnusi. Dat goččujuvvu Halleys kometan. Maņemusta læi dat oainos min ædnami 1835, ja dalle juo dagje nastedutkek, atte dat fast itta jagest 1910. Dam 18ad mai galgga min ædnam mannat dam kometa sæibe čađa. Æi loga nastedutkek dam kometa dakkat maidege bahaid min ædnami.

Muttom baikin læk olbmuk balost, atte dat daidda duššadet min æduama, go daina oktidæivva. Kometai sturrodak i galga læt æmbo go 1 kilometer čađamitto.

Mi mailmest daptuvva.

Juokke sekundast riegadek dabe ædnam alde 2 mana. Juokke sekundast jabma okta olmuš. Juokke nubbe sekundast naittala okta bara.

Juokke sekundast olgusvægjola okta olmuš Europast Amerikai.

Juokke sekundast ođdek 600 miljon olbmum 1000 miljon læk goccemen.

Juokke sekundast maksek dak europealaš radđetusak okti 1000 kruvna, mast 250 kruvna mannek soatte-stokkui.

Juokke sekundast rakaduvvu 40 kr. gollerutta ja 5 kr. silbbarutta.

Amerikanalaš Peary,

gutte maidai galgga læt Davvepola gavdnam, jakkujuvvu dal Amerikanalažain, atte son duođai læ fidnam Davvepolast, ja son læ ožžom dam stuora gollemedalje. Dat læ gæpas ibmerdet, atte Amerika račča garraset bisotam diti dam nubbe Davvepola-olbma, dastgo vebaš gudnebitta dast boatta Amerikanalažaidi; mutto mi ærak vuorddep dassačigo duodaštusak bottek Peary birra, dassačigo suge baparok dutkujuvvujek.

Obba Norgast

læk 8 olbmum mannam erit statagir kost katholikalaš girkoim mai num jage.

Tromsa bisma-ammati

šadda æska namatuvvut bisma, go dat ođda radđetus garvvana.

Bisma Bockman.

Nuftgo mi diettep, de læ bisma Bockman dal guođdemen Tromsa bismagiela. Bockman læ ollo jottam maidai Sameædnamest ja læ dam lakai šaddam oapesen ollo Samidi. Mi jakkep ænaš oasse Samin dovddé su. Son læi okta buorre sardnedægje, dam birra i mate læt æmbo go okta oaivvel. Son læi maidai olmai, gutte Sami vuonalaš dieđo ala bargai ige ollinge viggam Samegiela soarddet. Son likoi hui burist go nuora papak oppe Samegiela. Ja mi merkkimek maidai Troandem-čoađgalmasast mannam gæse, atte son erinoamačet religion-oapo skuvlain siđaši Samegilli.

Daina maņeb jagin i læm Bockman nuft »allagirkolaš« go algost. Dak mangalagan oappobiegak statagirkost dugjojægje dasa, atte su girkolaš oaidno læi friab.

Mi savvap bisma Bockmanni čuvvggis ja ilolaš ællemækkeda.

Februar manost sirdda son Troandem gavpugi.

Okta pave bođi maņel jabmem

almerika porti ja gavnai dam lokkaduvvum. Go son goalkoti, de jærai St. Pietar: »Gi læk don?« »Mon læm pave Pius!« »De rabas don ješ ječad sisa; dastgo don læk muittalam ædnam alde du særvvegodai, atte dust læ čoaivda alme porti.« »Juo, Hærra-čam,« vastedi pave; »mutto dalle fertte læt lokka šaddam molssujuvvut aige mielde, go mu čoaivda i heivve.«

Eva æbelmuorra.

Ceylon sullet alde gavdnu okta muorra, mi goččujuvvu »Eva æbelmuorra,« dainago buok šaddoin čajeta, dego lifči gaskujuvvum bitta erit daina. Daina læ čabba ruksis lagan ivdne, mutto læk mirkolaža.

Gagjom 23 olbmum hæga.

Gagjomšaita »Stavanger,« mi læ eluštam Titran bivddoværast Madanorgast, læ december manost dakkam buorre gagjombargo. Šaita læ okti buok gagjom 23 olbmum, vaiko læmaš gagjombargo vuolde hirbmos garra dalkek.

Suoska borramuša burist.

Olbmuk jabmek ila arrad, dainago si æi mate borrat, cælkka okta Amerikanalaš, Horace Fletcher. Si berrišegje oappat spirin — spirek suskek albma lakai. Ja dat læ spiri vuttivalddem bokte, atte Fletcher læ oappam lagaid dærvasvuoda varjalæbmai. Gidda dassago son læi 45 jage boares, læi son læmaš buocas. Son læi ila buoidde, læi læsbme ja oaivvebavčas. Son læi hui hægjo.

Dal læ son 60 jage boares — læ oaidnet ja dovdda ječas dego 40 jage boaresen, oadđa dego manna ja læ nuft gievrra dego guovčča. Ja buok dat boatta dast, atte son læ oappam suoskat. Ja son čuožota, atte son læ gagjom duhatid olbmum oappame bokte sigjidi koansta.

Dat læ ganske ovtgærddan.

Suoska, dassačigo borramuš šadda dego sappe, mi golgga ješ aldest. Suoska sikke čavgga ja golgge lavca — vuola, mielke ja čace nuftgo laibe, biergo ja æra borramuša. Ale bora frokosta (idđedesborramuša) ouddalgo

moadde dimo marjel, go don læk likkam bajas, — dat i læk darbašlaš, don ik læk vela adnam daid navcaid, maid læk čoaggam, go don ođđik.

Ale suoska goassege njuoska biergo. Suoska biergo, dassačigo dat læ aibas fines. Golbma loge njalmedievva læ galle orostattet dam stuoremus nælge. Ale bora goassege muđoigo don læk nelggom, ja ale goassege, go don læk hægjos ja baha mielast, daihe du birra læ mašotesvuotta, de dalle šadda du miella gierddamiettom.

Ale bora ollo gaskabæivvai. Bera, masa dust læ halo, ja dam, mi dunnji dakka buore — i ollo biergo.

Gæččal dam guokta vakko, ja don dallanaga fuobmašak, atte don šaddak nuorab ja sagga navcalæbbo.

Ja Fletcher čuožota, atte i læk eisege akked suoskat borramuša nuftgukka. Dat læ dađe æmbo suottašebbo, ja borramuš maista buorebut.

Muttom baikest,

man namma læ Fylla, læi okta garimsærvve, gost 20 olbma legje »laga« doallamen. De čuožželi doarro daid olbmai gaski. Si adne nibid ja akšoid værjon. Gavces daina doarroin havvaduvvujegje, gæina guovtes hægarroi. Doavter fertti vižžujuvvut iskadam diti daid havvaduvvumid.

Alfred Eriksen

læ valljijuvvum oudastolmajen socialistaidi stuoradiggest.

Smavva dingai fabmo.

Čada ovta luoddanæme livta-glasast bæσαι bieggasisa ja časkadi čuoovga. Okta raigge, maid roatto læi cieppam, dagai, atte skipa vuojoi ja buok olbmuk hævvanegje. Okta havve matta goddet ællema. Katarina, Medici'ast erit, jami, go hakseli ovta mirkotuvvum šaddo.

200 jage gæčest,

cælkka dat stuora bajasgavdne Edison, læk olbmuk vuollasæsek bigjam æmbo luondo famoid. Dat šadda nuft halbbe cellet, atte okta dabalaš bargge matta oažžot sæmma luksus go miljonæra. Edison i jake aivestassi radium imašlaš væke ala olbmuidi, mutto maidai vulkanaid (dollačollovavid) avkalašvuoda ala.

»Dam ragjai mi æp læk mattam maidege,« cælkka Edison. »Mi æp dieđe, mi dæddo læ. Mi æp dovda

lagaid lieggasa, čuoovga ja elektriciteta oudast, vaiko vel æp sate dakkat ano daina dingain. Muorast satta farga rakaduvvut dat čabbasæmus ja koanstalæmus silkke, ja silkke-matto satta læt 50 jage gæčest sæmma bagjelmaralaš ollo go dat indialaš indigo. 200 jage dastmarjel oidnek olbmuk min dego bælevilddan ja barbaralažžan.«

Cook Tuiskaednamest?

Frankfurt gavpugest muittaluvvu 19. januar: »Frankfuter Zeitung« okta blađde, čuožota, atte Cook læ muttom senatoriumest lakka Heidelberg. Muttomak dam æppedek, mutto mangas goit jakkek, atte son læ Tuiskarikast.

Tyfusdavdda

Troandemest læ daina marjemuš beivvin hæredam obba sagga. Oktibuok læ fatetallam 55 olbmu dam davddi, maina 4 læk jabmam. Dal læk 42 tyfus-buocce Troandem buoccamviest, ja mangas daina læk sagga doppetallam. Davdda galgga læt njomom ovta papagarddemest, gost navetbiga læi doppetallam. Mielkkevuovdem i šaddam aigest orostet ja davdda njoamoi mielke mielde.

Fastes dille Chicagost

læ juovlaid læmaš. Harvek læk olmušgoddek ja suollagak hæredam dobbe nuftgo daid juovlaid. Lokko sorbnijuvvumin ja rieveduvvumin læmaš gidda 50 ragjai boivalažat. Dai rieveduvvumi ja sorbnijuvvumi gaskast læk læmaš manga skandinavialaš olbma ja nissona.

Sami manaidi skuvlasida

Namsos lakka.

Okta Sami miššonsærvve Troandemest læ dal rakademe skuvlasida Namsos lakka daidi jotte-Sami manaidi, gæk gavdnajek Roros ja Helgelandas gaskast. Dat sida galgga rabastuvvut 1. februar dam jage. Oapatægje ja oapatægje-nisson (okta Samenieidda middelskuvla eksamenin læ juo valddujuvvum, nuftgo maidai stivrijægje-nisson. Dat šadda sæmma lagan sida go stata internatak Sameædnamest.

Muittaluvvu, atte daina jotte-Samin dobbe læk manak, gæk læk 14 jage boarras, ja gæk æi læk vel ožžom mange lagan oapo. Dak Samek, gæk sattek, ferttijek makset 15 kruv-

na manost juokke mana oudast, mi dam sidast galggo oapatuvvut.

Bæivaš oidnu vuostas gærde

dam jagest marjel sevdnjis aige dabe Sortlandast dam 23. januar.

Maid jakke 1910 bukta mieldes.

Dat bæggalmas parisalaš »duotta-cælkke« madame de Thébes læ muttom aige dastouddal nuftgo dabalažat dieđetam su einostusaides dam jakkai, ja dak einostusak læ angeret dutkujuvvum Parisa avisain.

Dam nissona einostusa mielde galgga dat jakke læt obba buorre jakke. Gavppehoabma ouddana burist ja olbmuin barggambhallo ja viššalvuotta lassana. Gidda šadda čoaškes ja goikes; mutto almaken i ædnamšaddo læk bahage. Gaska-Europa gaddek oappaladdujuvvujek garra biegain. Ollo vuovdek galggek buollet gæssai. Dollačollovarek maidai læk mašotæmek. Davve-Amerikast šaddek hirbmadet mæravuole ædnandoargastusak, mak stuora likkotesvuodaid dakkek. Lulle-Amerikast fast garra goikok billedek ollo. Ruošarikast ja Belgias šaddek mašotes stuimek. Rafhetesvuoda balvak šaddek birastattet Balkannjarga.

Ovta aige šadda stuora famoi politikka čuožžot Asien siste. Dat stuoremus moivve šadda Engelandas septer vuolde.

Nuft einosta dat bæggalmas franskalaš nisson.

Moft olmuš matta likko manatet.

1. Go son i gilla barggat.
2. Go son alelassi avketes nimmoræme siste ælla.
3. Go son luotta ærai ala.
4. Go son vigga oktan havest riggesen šaddat.
5. Go son havskotallamid dakka oaivveáššen.
6. Go son bargga dušše dallego halo læ.
7. Go son buok gæčča sævdnjadæmusas bælest.
8. Go son alelassi vainota stuora dingaid ožudet ige viša maidege dakkat smava dingai oudast.

Doala „Nuorttanaste“ viššalet dam jage, ja oažo æraige dam doallat!

»Nuorttanaste« čalle, prenttejægje ja olgus adde læ G. F. Lund Sortland, Vesteraalen.